

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2021

Alžběta Pecháčková

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Skautský rok ve fotografii

Bakalářská práce

Autor práce: Alžběta Pecháčková

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: doc. MgA. Filip Láb, Ph.D.

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 3. 5. 2021

Alžběta Pecháčková

Bibliografický záznam

PECHÁČKOVÁ, Alžběta. *Skautský rok ve fotografii*. Praha, 2021. 27 s. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce doc. MgA. Filip Láb, Ph.D.

Rozsah práce: 46 258

Abstrakt

Teoretická část této bakalářské práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první části této práce nejprve stručně popisuji historii skautského hnutí, jak a kde skauting vznikl a jeho postupné šíření do celého světa. Pozornost věnuji jak světovému, tak českému prostředí. V druhé kapitole vysvětluji hlavní myšlenky a hodnoty skautingu a jeho tři základní pilíře – slib, zákon a heslo s denním příkazem. Třetí kapitola představuje některé ze skautských časopisů a jejich charakteristiky, podrobněji se však zajímá jen o v současnosti vycházející tituly a zaniklé jen zmiňuje. Oproti bakalářské tezi přidávám i stať o mediálním obrazu skautingu na základě konkrétních vybraných příkladů, aby práce získala na aktuálnosti. Praktickou část tvoří kniha sestávající ze snímků, které jsem fotila v období od srpna do prosince 2020 na letním táboře a dalších skautských akcích. Snímky jsou řazené tak, aby rámcově představily různorodost skautských aktivit a aby si čtenáři mohli udělat představu o tom, jak vypadá běžný den na skautském táboře.

Abstract

The theoretical part of this bachelor thesis is divided into four chapters. The first part consists of a short description of the history of the scout movement, furthermore, it conveys the circumstances of the origin of Scouting and its spreading all over the world. I pay attention to both the world and the Czech environment.

The second chapter explains and clarifies the main ideas and values of the scout movement and its three „foundation stones“ – the scout promise, law, and motto plus daily order. The third chapter presents some of the Czech Scouting magazines and their characteristics, however, the area of interest is focused only on currently published titles.

I diverted from the thesis by adding another chapter about the media image of Scouting based on selected examples to keep the work up to date.

The practical part is a book consisting of photographs that I took in the period from August to December 2020 on a summer camp and other scout events. The images are arranged in such a way as to outline the diversity of scout activities and so that readers can get an idea of what a normal day at a scout camp looks like.

Klíčová slova

skauting, fotografie, historie, dokument, tábor

Keywords

Scouting, photography, history, document, camp

Title

A year in scout in photography

Poděkování

Tímto děkuji docentu Filipu Lábovi za vedení mé práce a za jeho přístup, který byl za každé situace vždy optimistický.

Obsah

Úvod.....	2
1. Historie skautingu.....	3
1.1 Stručný přehled světového skautingu.....	3
1.1.1 Skauting pro dívky (světový).....	5
1.1.2 WOSM a WAGGGS	6
1.2 Vznik a vývoj skautského hnutí v českém prostředí	6
1.2.1 První likvidace Junáka.....	7
1.2.2 Druhá likvidace Junáka.....	8
1.2.3 Třetí likvidace Junáka.....	8
2. Hlavní myšlenky a hodnoty hnutí.....	9
2.1 Skautský slib.....	10
2.2 Skautský zákon.....	11
2.3 Heslo a denní příkaz.....	12
3. Skautské časopisy	13
3.1 Vycházející tituly.....	13
3.1.1 Ben Já Mína	14
3.1.2 Světýlko.....	14
3.1.3 Skaut.....	15
3.1.4 Roverský kmen	15
3.1.5 Skauting.....	16
3.1.6 Skautský svět	16
4. Mediální obraz skautingu.....	17
4.1 Reklamní kampaň značky T-Mobile	17
4.2 „Kdo si hraje, nehajluje“	18
4.3 Chlapec z pohřbu Jana Palacha.....	19
4.4 Shrnutí.....	20
Závěr.....	21

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma skautingu. Nejen proto, že je mi blízké (od dětství jsem navštěvovala plzeňský skautský oddíl Šedá střelka, kde i posledních několik let působím jako vedoucí), ale hlavně kvůli tomu, že se v současné době skautingu nedostává tolik pozornosti, kolik by si zasloužil. Nejvíc výjimečný je podle mého názoru tím, že na rozdíl od ostatních organizací pro děti a mládež nemá žádná speciální kritéria pro vstup a následné členství v něm. U sportovního kroužku se předpokládá, že dítě bude pohybově nadané, malování či keramika zase vyžadují určité tvůrčí nadání a představivost. Ve skautských oddílech však je místo pro každého, kdo má alespoň jen trochu snahu zapojit se do kolektivu. Skauting dává jednotlivcům možnost seberozvoje, ale do ničeho přímo nenutí. A i přes celkem časté soutěžení v nejrůznějších disciplínách není soutěživost nezbytně nutná.

Mým cílem je vyvrátit některé z mýtů a stereotypů, které o skautingu stále ještě existují a ukázat případnému čtenáři, že se jedná o víc než jen zájmový kroužek pro děti.

1. Historie skautingu

V rámci této kapitoly přiblížím vznik jak světového, tak českého skautingu. Pro hlubší pochopení skautských principů je totiž vhodné znát okolnosti, za jakých toto hnutí před více než 100 lety vznikalo. Zajímavostí také je, že přestože je ve většině zemí skauting koedukovaný, jsou chlapci-skauti a dívky-skautky sdružováni zvlášť, ve dvou různých organizacích – WOSM pro chlapce a WAGGGS pro dívky, jak níže vysvětlím podrobněji.

1.1 Stručný přehled světového skautingu

Za zakladatele celosvětového skautského hnutí se považuje Robert Stephenson Smyth Baden-Powell (1857–1941), který již v mladém věku působil v britské armádě jako důstojník. Díky zkušenostem získaným během vojenských tažení mohl sepsat příručku o důležitosti her a venkovních aktivit pro rozvoj charakteru mladých vojáků – Rady pro průzkum pro poddůstojníky a muže, která vyšla v roce 1899 a přispěla k jeho rostoucí popularitě u mladých lidí.¹

V létě roku 1907 uspořádal první experimentální tábor, určený pro dvacet chlapců z nejrůznějších sociálních vrstev. Během deseti dnů na přelomu července a srpna se chlapci na ostrově Brownsea učili novým dovednostem, hráli hry, a na konci tábora složili jako první v historii skautský slib. Ač se jednalo pouze o pokus s tímto „dobrodružným“ stylem výchovy a vzdělávání, mělo to velký ohlas nejen mezi britskou společností. „Proti tehdejší přísné výchově v rodinách a ve školách umožnil skauting usměrňovat přirozenou dětskou aktivitu společnou hrou i prací, vytvářet užitečné dovednosti i znalosti, rozvíjet schopnosti a postupně vytvářet charakterní i morální osobnosti – budoucí řádné občany.“²

V průběhu roku pak Baden-Powell napsal příručku Skauting pro chlapce (Scouting for boys), která obsahovala základní myšlenky skautingu, příběhy z exotických míst, hry, tajné značky, a byla psaná velmi čtivě, takže se dostala ke mnoha čtenářům.³

¹ VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016, s. 18. ISBN 978-80-7501-097-1.

² *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 10. ISBN 80-86109-27-5.

³ VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016, s. 18-19. ISBN 978-80-7501-097-1.

„Přestože původním Baden-Powellovým záměrem nebylo založit světové hnutí, měla kniha jedinečný ohlas a myšlenka ‘skautingu’ se uchytila takovým způsobem, který nečekal ani sám autor. Skupinky, které se začaly nazývat *skauty*, se začaly objevovat po celé Británii a dožadovaly se nějakého vedení a pevnější identity.“⁴

Druhou klíčovou osobností pro vznik skautingu byl přírodovědec, ilustrátor a spisovatel Ernest Thompson Seton (1860–1946). Ten mimo jiné ve Spojených státech založil woodcrafterské hnutí (Woodcraft Movement), a to již v roce 1902. Tedy ještě předtím, než se v Anglii uskutečnil první tábor a než vůbec vyšla kniha *Skauting pro chlapce*. Na rozdíl od Baden-Powellovy snahy vnést některé vojenské principy (např. disciplínu) do základních pilířů skautingu, Setonovým cílem bylo spíš žít v harmonii s přírodou. Za vzor pokládal Indiány, což se projevuje například oblibou nejrůznějších obřadů, využíváním totemů a táborových ohňů.⁵

„Těžko je posouditi, kdo má o které odvětví skautingu větší zásluhy, zda Seton, či Baden-Powell. Jisto jest, že ona romantičnost, poetičnost a láska k přírodě jsou především zásluhou Setonovou, kdežto pořádek, kázeň, organizace jsou zase dílem Powellovým – obou výborných psychologů i paedagogů.“⁶

V roce 1906 se v Británii oba muži potkali, a když pak Baden-Powell v roce 1910 v Americe zakládal Boy Scouts of America, nabídl Setonovi místo prvního náčelníka. Po několika letech v této funkci se však Seton rozhodl, že se zcela neztotožňuje s Baden-Powellovou představou o podstatě výchovy mladých lidí, a z hnutí následně odešel.⁷

Celosvětovým hnutím se skauting stal celkem záhy. „Během jednoho roku již skautovalo v Anglii na 100 tisíc chlapců a hnutí se šířilo i do kolonií – Austrálie, Kanady, Irska, na Maltu, Nový Zéland, do Jižní Afriky.“⁸ V průběhu let 1909 a 1910 se do skautského hnutí

⁴ VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016, s. 21. ISBN 978-80-7501-097-1.

⁵ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 8. ISBN 80-86109-27-5.

⁶ SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes.mládeže na základě systému sira R.Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění četných odborníků*. 3.nezm.vyd.podle 1.vyd.v r.1912. Praha: Merkur, 1991, s. 22-23. ISBN 80-7032-001-X.

⁷ PETR, Damián. *Výchova a vzdělávání v organizaci Junák-český skaut, po roce 1989*. 2019, s. 13. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Strouhal, Martin.

⁸ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 17. ISBN 978-80-86825-72-4.

začaly zapojovat státy mimo britské společenství Commonwealth, například Chile, Rusko, USA, Finsko nebo Arménie.⁹

I přes veliké kulturní a jiné rozdíly mezi jednotlivými národy zůstávají hlavní myšlenky skautingu všude stejné. „Přenášením na půdu cizí nezměnil valně skauting své tvárnosti. Cíle a prostředky zůstaly téměř nezměněny, jen forma provádění a duch organizací je různý. Kdežto Němci, Rusové a Poláci položili důraz na formy vojenské, v Americe uplatňuje se větší měrou moment náboženský, život v přírodě atd., vždy dle toho, kdo o hnutí pečují.“¹⁰ Odchytky se projevují hlavně na programu a celkové formě aktivit, které skautské oddíly používají. Zatímco v našem prostředí je běžné mít tábory a výpravy hodně „přírodní“, s počty účastníků pohybujícími se mezi deseti a stem, v Americe se konají akce, které často čítají několik stovek dětí a mladistvých. Typické je také jejich zázemí – proti našim někdy až polním podmínkám mohou americké tábory vypadat spíš jako odpočinkové dovolené s hromadnými aktivitami, které často zahrnují bohoslužby, nebo jiné nábožensky zaměřené činnosti.

Kromě klasické a nejrozšířenější podoby skautingu existují i jeho různé verze – v roce 1910 v Anglii vzniklo odvětví zaměřené na vodáctví (Sea Scouts)¹¹, u nás byl první oddíl vodních skautů založen v Praze v roce 1914¹². Další variantou skautingu je letectví, které u nás zatím není příliš rozšířené – 1. letecký roverský kmen založený v roce 2018 zatím čítá jen několik desítek skautů.¹³

1.1.1 Skauting pro dívky (světový)

První dívčí skautská organizace vznikla taktéž v Británii, a to v roce 1910. Tomu předcházelo vydání knihy *The Scheme for Girl Guides* z roku 1909, ve které Baden-Powell upravil skauting a systém výcviku pro dívky. Do čela organizace pojmenované Girl Guides

⁹ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 17. ISBN 978-80-86825-72-4.

¹⁰ SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes. mládeže na základě systému sira R. Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění čtených odborníků*. 3. nezm. vyd. podle 1. vyd. v r. 1912. Praha: Merkur, 1991, s. 30. ISBN 80-7032-001-X.

¹¹ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 46. ISBN 80-86109-27-5.

¹² *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 22. ISBN 80-86109-27-5.

¹³ Letecký skauting. *Letecký skauting* [online]. Dostupné z: <https://letecky.skauting.cz>

Association se postavila jeho sestra Agnes.¹⁴ Společně v roce 1912 vydali knihu Jak mohou dívky pomoci v budování impéria, která však neměla moc velký úspěch. Přístup Agnes k dívkám-skautkám se také lišil od představy, kterou původně Baden-Powell měl. Podle něj by se aktivity určené pro dívky neměly moc lišit od těch chlapeckých, zatímco jeho sestra Agnes zastávala názor, že by dívky měly stále měly být spíše kultivovanými dámami. Právě tyto neshody způsobily, že se hlavou dívčí organizace později stala mladá, sportovně založená Olave Saint Claire Soames, se kterou se Baden-Powell v roce 1912 oženil. Novou příručkou pro dívčí skauting se stala kniha vydaná v roce 1918, *Girl Guiding: The Official Handbook*, a v témže roce se Olave stala novou náčelní britských skautek.¹⁵

1.1.2 WOSM a WAGGGS

V současnosti je na celém světě více než 50 milionů skautů, z nichž většina je sdružována právě v těchto dvou organizacích – World Organization of the Scout Movement (WOSM) a World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS). Podle WOSM skauting neexistuje pouze v těchto pěti zemích: Andorra, Čínská lidová republika, Kuba, Korejská lidově demokratická republika a Laoská lidově demokratická republika. WOSM (neboli Světová organizace skautského hnutí) bylo založeno v červenci roku 1922 v Paříži, s třiceti zakládajícími členskými státy včetně Československa. WAGGGS (neboli Světová asociace skautek) vznikla na mezinárodní konferenci skautek v Maďarsku v roce 1928 a Československo bylo taktéž jedním ze zakládajících států.¹⁶

1.2 Vznik a vývoj skautského hnutí v českém prostředí

Za větší popularizaci skautingu se v našem prostředí zasloužil hlavně Antonín Benjamín Svojsík. Ten na začátku 20. století působil jako středoškolský pedagog. Vyučoval mimo jiné i tělocvik a zajímal se o možnosti propojení výchovy mládeže a přírody. Z doslechu věděl o působení Roberta Badena-Powella v Anglii a jeho skautské metodě, a v roce 1911 se za ním i sám vydal. Po návratu vydal knihu *Český skaut*, která shrnovala jeho dojmy

¹⁴ VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016, s. 22-23. ISBN 978-80-7501-097-1.

¹⁵ VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016, s. 24-25. ISBN 978-80-7501-097-1.

¹⁶ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 48. ISBN 80-86109-27-5.

z návštěvy Anglie, ovšem daleko důležitější knihou se pro český skauting staly Základy junáctví (celým názvem Základy junáctví: návod pro výchovu české mládeže na základě systému Sira R. Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění četných odborníků). V roce 1912 Svojsík uspořádal první letní tábor u hradu Lipnice, a v roce 1914 již vznikl samostatný český spolek s názvem Junák – Český skaut.

Český dívčí skauting má své počátky od roku 1912, nicméně oficiálně se dívčí odbor spolku Junák – český skaut ustavil až v roce 1915.¹⁷ V témže roce se také konal první dívčí letní tábor a vznikl první oddíl s názvem Sasanky.¹⁸

1.2.1 První likvidace Junáka

Historie českého skautingu je značně komplikovaná. Kvůli okolnostem musel spolek několikrát změnit jméno a opakovaně přecházel do ilegality kvůli pokusům o jeho likvidaci. První takový pokus se udál v říjnu roku 1940, kdy Karl Hermann Frank v zastoupení říšského protektora vydal nařízení o rozpuštění Junáka. Tomu předcházely červencové události, během kterých gestapo rozešlo některé ze skautských táborů a zatkl několik vedoucích. V návaznosti na to byl nacisty zabavený veškerý majetek Junáka a mnoho oddílů přešlo k ilegální činnosti. Odhadovaná hodnota zabaveného majetku se udává kolem 25 milionů korun.¹⁹ Znovuobnovení přišlo během Pražského květnového povstání v roce 1945, a následoval velký příliv nových členů.²⁰

1.2.1.1 Ivančena

Během těchto let v ilegality šli příkladem v odbojové činnosti ostravští skauti vedení Vladimírem Čermákem. „Za tu dobu zvládli mimo jiné převést přes hranice sedm set uprchlíků a vytrvale zásobovat partyzány z moravsko-slovenského pomezí oblečením, léky a mapami plnými vojenských informací.“²¹ O jejich činnosti se však těsně před koncem okupace dozvědělo gestapo, a na přelomu dubna a května roku 1945 byla většina z těchto skautů popravena v polském Těšíně. Na jejich počest vznikla Ivančena – kamenná mohyla

¹⁷ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 22. ISBN 80-86109-27-5.

¹⁸ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 55. ISBN 978-80-86825-72-4.

¹⁹ tamtéž, s. 120

²⁰ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 49-50. ISBN 80-86109-27-5.

²¹ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 130. ISBN 978-80-86825-72-4.

pod beskydskou Lysou horou. Nejprve to byl jen kříž, pár kamenů a výzva pro kolemjdoucí, aby také přiložili kámen. Od té doby se však mohyla rozrostla natolik, že z ní je dnes několikatunový památník s kameny ze všech kontinentů světa.²² Nachází se v ní dokonce i kámen z Měsíce od skauta a astronauta Neila Armstronga.²³

1.2.2 Druhá likvidace Junáka

Skautská činnost obnovená po květnovém povstání bohužel neměla dlouhého trvání. V únoru a březnu roku 1948 bylo ústředí Junáka obsazeno zejména komunisty, kteří vytvořili Akční výbor ústředí Junáka (AVÚJ). Také byl celý spolek začleněn do Československého svazu mládeže (ČSM) a pro členy Junáka starší patnácti let byl zavedený povinný vstup. Po odmítnutí registrace to pro činovníky i celé oddíly následně znamenalo přejít opět do ilegality, a některé oddíly svou činnost ukončily úplně.²⁴ Prvního ledna 1951 byl Junák rozpuštěn a nahrazen nově vzniklou Pionýrskou organizací ČSM.²⁵

O znovuobnovení činnosti se zasloužil hlavně tábornický klub Psohlavců. V březnu roku 1968 se jejich 13 oddílů prohlásilo za skauty a spolu s bývalými činovníky Junáka svolali setkání k oficiální obnově skautingu které se uskutečnilo 29. března v sále Domovina v pražských Holešovicích.²⁶

1.2.3 Třetí likvidace Junáka

Kvůli téměř dvěma desetiletím nečinnosti přineslo obnovení Junáka některé problémy – chyběla mladší generace vůdců a oddíly často neměly své klubovny ani potřebné vybavení. Přesto však byl zájem o skauting dostatečně velký, aby organizace mohla fungovat i nadále a dál se rozvíjela v souladu s technickým i kulturním pokrokem, který je spojený s koncem 60. let.²⁷

²² ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 130. ISBN 978-80-86825-72-4.

²³ Unikátní mohyla Ivančena se bortí. Junák chystá velkou přestavbu — Zprávy — Zpravodajství Ostrava — Česká televize. [online]. Copyright © 1996 [cit. 23.04.2021]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostrava/zpravy/223530-unikatni-mohyla-ivancena-se-borti-junak-chysta-velkou-prestavbu/>

²⁴ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška, s. 50-51. ISBN 80-86109-27-5.

²⁵ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 160. ISBN 978-80-86825-72-4.

²⁶ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 178-179. ISBN 978-80-86825-72-4.

²⁷ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC,

Po srpnových událostech roku 1968 se situace začala opět zhoršovat, a během roku 1970 došlo k postupnému zákazu skautské činnosti rozhodnutím KSČ a třetí, poslední likvidaci Junáka.²⁸ Ta skončila až sametovou revolucí r. 1989, po které byl skauting obnovený a bez přerušení fungoval až do roku 2020, kdy jeho činnost narušilo celosvětové šíření viru COVID-19.

2. Hlavní myšlenky a hodnoty hnutí

Na úvod bych ráda zmínila definici skautingu, kterou formuloval Vallory na základě stanov WOSM a WAGGGS: „Skauting je výchovné hnutí mladých lidí pro mladé lidi. Je samosprávné, nezávislé a nepolitické, dobrovolné a otevřené všem bez ohledu na původ, národnost, rasu či vyznání na základě sdíleného smyslu, principů a metody.“²⁹

Baden-Powell ve své knize *Scouting for boys* vysvětluje výchovný význam skautingu hned na několika úrovních. Z pohledu chlapců to je příležitost stát se součástí přátelského kolektivu, který je vhodný jak pro organizované hry, tak pro dobrodružné výpravy bez cíle. Zmiňuje také nabytí „vkusného šatu a pěkné výpravy“³⁰; vzhledem ke stáří publikace však tento bod již nemá takový význam. Z pohledu rodičů je skauting vhodný zdroj pro získání fyzické zdatnosti a zdraví, učí chlapce kázni, statečnosti a vlastenectví. Baden-Powell taktéž zmiňuje, že je skautské prostředí vhodnější k vybudování charakteru, než škola, která v tomto ohledu s chlapci nikterak nepracuje. Poslední zmíněnou rovinou je rovina národnostní – skauting si klade za cíl vychovat z chlapců řádné občany.³¹ V knize je však zdůrazněno, že vojenská stránka ke skautingu nepatří.

„Není militaristického ducha ve skautování. Skauting míru shrnuje vlastnosti osadních hraničářů, zejména pokud se týkají všestranné obratnosti, energie, spoléhání na sebe sama a mnoha jiných vlastností, které činí z nich muže mezi muži. Nemáme úmyslu dělati

2012, s. 179. ISBN 978-80-86825-72-4.

²⁸ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdčovská zkouška, s. 52. ISBN 80-86109-27-5.

²⁹ VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016, s. 57. ISBN 978-80-7501-097-1.

³⁰ SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes.mládeže na základě systému sira R.Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění čtených odborníků*. 3.nezm.vyd.podle 1.vyd.v r.1912. Praha: Merkur, 1991, s. 41. ISBN 80-7032-001-X.

³¹ SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes.mládeže na základě systému sira R.Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění čtených odborníků*. 3.nezm.vyd.podle 1.vyd.v r.1912. Praha: Merkur, 1991, s. 41-42. ISBN 80-7032-001-X.

z hochů vojáky a učiti je krvelačnosti. Pod heslem »vlastenectví« jim ovšem vštěpujeme, že je občan povinen účastniti se s druhy obrany vlasti proti vpádu nepřátel, za bezpečnost a svobodu, které požívá jako její obyvatel. Kdo se této povinnosti vyhýbá a ponechává jiným, aby ji konali za něho, nehraje roli ani statečnou ani počestnou.³²

Kromě výše zmíněného Baden-Powell píše i o dalších výhodách skautingu. Uvádí, že je určený pro hochy ze všech tříd a že pro jeho provozování není podstatné, zda se jedná o město či venkov. A ač se jedná o druh výchovy a vzdělávání, je důležité, aby sami skauti měli chuť učit a dozvídat se nové věci bez pocitu, že jsou jim nuceny.³³

Myšlenky celého hnutí se opírají o tři základní pilíře skautingu – slib, zákon a heslo s denním příkazem.

2.1 Skautský slib

Znění skautského slibu se sice postupem času změnilo, jeho sdělení ale zůstává stejné. Původní slib v anglickém jazyce dával velký důraz na povinnosti k Bohu – tato část se v našem prostředí příliš uchytit nemohla (český skauting patří mezi nejsekularizovanější na světě), a proto tvoří pouze dobrovolný dovětek ke slibu.

V současné době se používá následující formulace:

Slibuji na svou čest jak dovedu nejlépe:

1. sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
2. plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
3. duší i tělem být připraven pomáhat vlasti a bližním.

(K tomu mi pomáhej Bůh!)

Teprve po složení skautského slibu si může skaut či skautka připnout na kroj odznak v podobě lilie. Samotné skládání slibu je ve většině oddílů velmi slavnostní událostí, na kterou často mohou pouze ti, kteří už slib sami složili.

³² SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes.mládeže na základě systému sira R.Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění četných odborníků*. 3.nezm.vyd.podle 1.vyd.v r.1912. Praha: Merkur, 1991, s. 37-38. ISBN 80-7032-001-X.

³³ tamtéž

2.2 Skautský zákon

Stejně jako Desatero Božích přikázání, má i skautský zákon deset částí. Od svého židovsko-křesťanského vzoru či předobrazu se ale liší tím, že nic nezakazuje. Naopak, používá pozitivní formulace – „Neříká se tady, co by skaut dělat neměl, ale naopak, co dělá a jaký je.“³⁴ Příkladem může být osmý bod Desatera („Nepromluvíš křivého svědectví.“), a první bod skautského zákona („Skaut je pravdomluvný.“)

V roce 1921 se zákon ustálil a dodnes se používá v této podobě, s výjimkou devátého bodu, kde bylo dříve použito slovo „spořivý“:

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí.
9. Skaut je hospodárný.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

Zákon i slib dávají největší důraz na pravdomluvnost, neznámá to však, že by měl člověk za všech okolností mluvit pravdu. Zvláště po okolnostech, které nastaly rokem 1945, se skautský slib a zákon začaly vnímat spíše jako ideál, ke kterému by se každý skaut měl snažit přiblížit. Rudolf Plajner, bývalý náčelník československého Junáka, ve svých vzpomínkách píše: „Ukázalo se, že pravdomluvnost vůči okupantům a nepřátelům lidu by byla zradou na národu. Také mlčenlivost při výsleších by si gestapáci mohli vykládat jako tichý souhlas s kladenou otázkou. Nesouhlasit však nelze mlčením, a proto bylo třeba často mluvit vědomě nepravdu, lhát. Přestali jsme tím býti skauty?“³⁵

Zákon tedy tvoří jakási doporučení a vodítka, kterými by se skauti a skautky měli řídit za

³⁴ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 26. ISBN 978-80-86825-72-4.

³⁵ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 27. ISBN 978-80-86825-72-4.

použití vlastního rozumu a s přihlédnutím k daným okolnostem.

2.3 Heslo a denní příkaz

Pro každodenní činnost skautů je heslo s příkazem pravděpodobně užitečnější, než slib se zákonem. Příkaz totiž říká „Vykonat denně alespoň jeden dobrý skutek.“, a heslo „Buď připraven!“ Znamená to, že by každý skaut měl být připravený na nečekané situace, které mohou v životě nastat a nezaleknout se jich, a zároveň by měl být ochotný pomáhat – ať už ostatním, společnosti, nebo třeba přírodě. Dobrý skutek nemusí být jen v podobě pomoci staré paní s taškou nebo slepému člověku přes přechod, ale třeba i zvednutí odpadku ze země nebo umytí a uklizení nádobí, přestože je na radě sourozenec.

3. Skautské časopisy

V době vzniku skautingu byl klasický tisk jediným masmédiem, a proto takřka okamžitě po vzniku spolku Junák – český skaut začal vycházet také časopis s názvem Junák (v lednu roku 1915).³⁶ Se stále rostoucími počty skautů vznikl o pár let později, ke konci roku 1919, časopis určený převážně pro činovníky – Vůdce.³⁷ Po finančních problémech v začátcích se náklad obou titulů strmě navýšil po roce 1945 (zejména Junáka, kterého si kupovali i „neskauti“), a přibyly také nové tituly. Pro vodní skauty začala vycházet Kapitánská pošta, k dívkám směřoval obsah časopisu Skautka. V devadesátých letech pak vznikly další časopisy – Světýlko a Roverský kmen. V průběhu historie se měnily názvy jednotlivých titulů (často i vícekrát). Dnes například nalezneme časopis Junák pod novým jménem – Skaut, a původní název Vůdce se po několika změnách ustálil na jméně Skauting.³⁸

Kromě časopisů vydávaných v českém prostředí existovalo i několik exilových. Za zmínku stojí Stopa, kterou vydával redakční kroužek v Kanadě (tento titul zanikl mezi lety 1960 a 1961)³⁹, či Poradní svítek, který vycházel střídavě v Nizozemí, Německu a Švýcarsku.⁴⁰

3.1 Vycházející tituly

Pro detailnější popis a charakterizaci jsem ze současně vycházejících skautských časopisů vybrala těchto šest titulů: Světýlko, Skaut, Roverský kmen, Skautský svět, Skauting a Ben Já Mína. Všechny vycházejí pod Tiskovým a distribučním centrem Junáka (TDC) a dají se specifikovat hlavně tím, pro kterou věkovou skupinu jsou určeny.

Nejmladším (světluškám, vlčatům a benjamínkům) je určené Světýlko a Ben Já Mína. Pro starší věkovou kategorii skautů a skautek vychází Skaut, pro rovery a rangers Roverský kmen⁴¹. Skautský svět i Skauting jsou oba určené pro vedoucí a činovníky.

Jednotlivé časopisy si mohou být obsahově podobné a často řeší stejná témata. Co se objeví ve Světýlku jako zábavná hra, může být ve Skautovi podané jako aktivita

³⁶ *Historie skautingu: cestou k pramenům*. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdčovská zkouška, s. 47. ISBN 80-86109-27-5.

³⁷ tamtéž, s. 48

³⁸ ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012, s. 192. ISBN 978-80-86825-72-4.

³⁹ Stopa | Scriptum.cz. *Scriptum (lat. písmo)* | Scriptum.cz [online]. [cit. 23.04.2021] Dostupné z: <http://scriptum.cz/cs/periodika/stopa>

⁴⁰ Poradní svítek | Scriptum.cz. *Scriptum (lat. písmo)* | Scriptum.cz [online]. [cit. 23.04.2021] Dostupné z: <http://scriptum.cz/cs/periodika/poradni-svitek>

⁴¹ Roveři (chlapci) a rangers (dívký) jsou označení pro věkovou kategorii starších skautů a skautek, většinou mezi 16 a 24 lety.

k hlubšímu zamyšlení.

3.1.1 Ben Já Mína

Tento titul vychází pravidelně od září roku 2016, a to pětkrát ročně. Jeho redakci tvoří více než desetičlenný tým skautů a skautek a do časopisu přispívá mnoho dalších dobrovolníků. Jednotlivá čísla jsou spolu propojená kresleným komiksem, který vypráví dobrodružství Bena, Míny a jejich skautské družinky benjamínků.

Časopis je přizpůsobený nízkému věku jeho čtenářů hlavně tím, že je z většiny tvořený vizuálním obsahem, jako jsou ilustrace, komiksy apod. Předpokládá, že zdaleka ne všichni skauti-předškoláci umějí číst, a proto obsahuje aktivity, které mohou benjamínci plnit buď za pomoci vedoucích, nebo vlastních rodičů. Mezi ně patří nápady na vyrábění, snadné recepty, deskové hry, vystřihovánky, nebo různé pokusy. K časopisu zároveň náleží i metodická příloha, která je vydávaná zvlášť. Ta slouží vedoucím k doplnění a rozšíření aktivit v časopise, a poskytuje podrobnější informace k jednotlivým programům.

Příkladem může být letošní únorové vydání – v samotném časopise je dvojlist s názvem Les nikdy nespí, ve kterém je sedm různých aktivit. Jedna z nich má následující zadání: „Dokreslete strašidlo, co se v noci prohání po lese.“ V metodice je toto zadání rozšířené následovně: „Většinou se své fantazie bojíme více, než skutečnosti. K připraveným očím dokreslete strašidlo, jaké byste se nebáli potkat.“ Nebo úkol znějící: „Z větvi a zbytků látky si vytvořte lesní skřítky.“ v metodice obsahuje konkrétní návod na výrobu skřítky.

Tímto způsobem dává časopis prostor pro tvořivost a fantazii samotných dětí, které mohou podle zadání „Domalujte sově oči“ namalovat oči, jaké chtějí. Zároveň je ale k dispozici konkrétnější a pragmatičtější zadání v metodice, které má v mnoha případech i vzdělávací podtext. „I sova by ráda sledovala, co se v lese děje. Probudíte ji tím, že jí domalujete oči. Sovy mají oči pěkně kulaté.“

V metodické příloze můžeme také nalézt cíle časopisu. Za zmínku stojí snaha o rozvíjení vztahu k přírodě, seznamování se skautskou symbolikou, nebo podpora skupinových činností.

3.1.2 Světýlko

Následující titul je vhodný pro věkovou kategorii světlušek a vlčat, tedy dětí ve věku sedmi až deseti let. Vychází taktéž pětkrát ročně a většinou má necelých třicet stran.

Na rozdíl od Ben Já Mína se již tolik nevěnuje osobnímu rozvoji, jako spíše používání

výchovných nástrojů. Těmi jsou (ve většině oddílů) skautská stezka, světýlka a vlčci⁴², závody a celostátní akce. Snaží se klást důraz na symbolický rámec skautingu, na slib a zákon a na praktické činnosti a hry. Všechno to jsou prvky skautské metody, které jsou obzvláště důležité v tomto věku. Ve chvíli, kdy se ze světlušek a vlčat stávají skauti a skautky, měli by se již dobře orientovat ve skautské symbolice a rozumět jednotlivým částem slibu a zákonu.

Po vizuální stránce je časopis Světýlko stále ještě dost plný obrázků či fotografií, ale už jich není tolik jako u titulu pro nejmladší. Témata, která časopis pokrývá jsou často závažná, snaží se je však podat způsobem srozumitelným pro malé děti. Opět použiji jako příklad nejnovější číslo: na pár stranách se světluška či vlče může pomocí obrázků seznámit s jednotlivými komponenty počítače, dozvědět se, co je to kyberšikana a jak jí předcházet, nebo se naučit pár zásad bezpečného užívání internetu.⁴³

3.1.3 Skaut

Cílovou skupinou historicky nejstaršího skautského časopisu jsou skauti a skautky ve věku 11 až 15 let. Tato věková skupina je nejnáročnější, co se týče tvorby programu. Většina dětí má kromě skautingu i jiné záliby a koníčky a najít „společnou řeč“ je pro vedoucí proto často výzvou. Zatímco jedenáctiletým stačí mít více pohybových aktivit a her, starší skauti a skautky vyžadují spíš klidnější režim, zaměřený na tvořivost, seberozvoj a posilování přátelství uvnitř družiny.

3.1.4 Roverský kmen

Tento časopis vznikl o něco později než ostatní, a to během devadesátých let minulého století. Věková kategorie, pro kterou je tento titul určený, jsou roveři a rangers ve věku 16 až 24 let. Nejen kvůli velkému věkovému rozpětí je v této skupině těžké udržet pozornost čtenářů. Vybíraná témata by měla být hodně různorodá a aktuální – v říjnovém čísle z roku 2020 je tak například článek o tetování, v únorovém vydání téhož roku je vysvětleno, jak fungují paměťové techniky. Na první pohled čistě edukativní téma; ovšem vzhledem k tomu, že velká část roverů a rangers studuje buď střední, nebo vysokou školu, jsou taková témata víc než vhodná.

⁴² Světýlka a vlčci jsou odborky (odborné zkoušky) určené pro kategorii světlušek a vlčat. V nejrůznějších disciplínách (fotografování, atletika, poznávání souhvězdí...) si děti mohou plnit drobné úkoly, za jejichž splnění dostanou nášivku, kterou poté smějí nosit na skautském kroji.

⁴³ *Skautské časopisy on-line* [online]. [cit. 23.04.2021] Dostupné z: <https://casopisy.skaut.cz/svetylko/1040#p14>

Časopis se také snaží udržet zájem dospívajících o skauting samotný. Je důležité, aby v tomto věku roveři z oddílů neodcházeli, ale naopak měli chuť stát se dalším vůdcem či vůdkyní.

3.1.5 Skauting

Jak bylo výše zmíněno, tento titul poprvé vyšel v prosinci roku 1919, a to ještě pod svým starým názvem *Vůdce*. Ze všech dosavadně charakterizovaných časopisů *Skauting* ve svých článcích pokládá nejzávažnější otázky a snaží se na ně hledat odpovědi. V nejnovějším čísle (z dubna 2021) se tak například zabývá genderovou identitou, stereotypy a koedukovaným systémem, který využívá skoro polovina všech skautských oddílů v České republice⁴⁴. Časopis je určený zejména pro ty, kteří se aktivně věnují vedení oddílů a nabízí jim jak podněty k zamyšlení, tak přímo rady k nejrůznějším problémům. „Články jsou odborně recenzované a propojují myšlenky všech, kdo chtějí svými znalostmi a zkušenostmi proměňovat skauting a svět k lepšímu.“⁴⁵

3.1.6 Skautský svět

Pro nejstarší věkovou kategorii (činníci a oldskauti) je určený časopis *Skautský svět*, který se od svého vzniku ve 20. letech minulého století několikrát přejmenoval.⁴⁶ Svým obsahem se snaží zapojovat do skautské činnosti i ty, kteří už z vedení oddílů odešli a chtějí jen občasné přispět k fungování oddílů.

⁴⁴ *Skauting pro všechny | Příležitost pro každého* [online]. Copyright ©e [cit. 24.04.2021]. Dostupné z: https://spv.skauting.cz/wp-content/uploads/2012/05/Sondy-do-Skautského-světa-výsledky_final.pdf

⁴⁵ *Témata - Časopis Skauting. Úvod - Časopis Skauting* [online]. [cit. 24.4.2021]. Dostupné z: <https://casopis.skauting.cz/temata>

⁴⁶ Jak se měnil název časopisu – SKAUTSKÝ SVĚT – 44.ročník – Staré časopisy pro děti a mládež v souvislostech. *Staré časopisy pro děti a mládež v souvislostech – o starých dětských a mládežnických časopisech v souvislostech a projektu jejich digitalizace* [online]. Copyright © 2021 [cit. 24.04.2021]. Dostupné z: <https://www.detske-casopisy.cz/jak-se-menil-nazev-casopisu-skautsky-svet-44-rocnik/>

4. Mediální obraz skautingu

Pro uzavření celé této práce je dle mého názoru důležité vysvětlit i kontext, v jakém se slova jako „skauting“, „skauti“ apod. objevují v médiích. Agentura Ipsos provedla v roce 2019 výzkum zabývající se tím, jak česká společnost vnímá skauting a jaké znalosti o něm má. Z výzkumu vyplynulo, že více než polovina populace hodnotí skauting pozitivně a doporučila by ho dětem. Dále si 70 % dotázaných myslí, že by skautskou činnost měly podporovat obce a 56 % respondentů odpovědělo, že by byli ochotni skauting podpořit, ať už finančně, materiálně, nebo jiným způsobem.⁴⁷

Na třech vybraných kauzách mám v úmyslu ukázat různé přístupy k zobrazování skautingu v médiích. Jeden z příkladů zobrazuje skautské hnutí jako celek a vyznívá spíše negativně, zatímco druhé dva pracují s příběhy jednotlivců.

4.1 Reklamní kampaň značky T-Mobile

V roce 2013 se skauting objevil jako hlavní téma v reklamních spotech tohoto mobilního operátora. Ten postupně uveřejnil pět videí (v současnosti stále dostupných na YouTube kanálu společnosti T-Mobile), ve kterých se jako postavy skautských vedoucích představili herci Lukáš Pavlásek a Vojtěch Kotek. Společně s fiktivní družinou Svišťů pak ukazují některé stránky skautingu, je ale nutno říci, že se jedná až na výjimky pouze o stereotypy a skauti jako takoví z toho nevycházejí v nejlepším světle.

V každé situaci – ať už je to stopování divoké zvěře v lese, ranní nástup, nebo večerní opékání buřtů u ohně – mají na sobě všichni herci pečlivě nažehlené kroje a úhledně vytažené podkolenky. Skautské zvyky jsou prezentovány velmi jednostranně a reklama smršťuje náplň skautské činnosti na zažitě předsudky a klišé. Pokud by divák neměl vůbec žádnou představu o programu skautských oddílů, z krátkých spotů by si odnesl leda to, že skauti chodí celý den v kroji, po lese stopují zvířata, přičemž využívají spíše technologií, než praktických znalostí, a při večerních ohních starší vedoucí vyprávějí dobrodružné historky. Faktické nepřesnosti (jako je přišitý odznak Tří orlích per na kroji každého chlapce) jsou už jen detailem.

Podle tehdejší tiskové mluvčí Junáka Jitky Taussikové zobrazuje kampaň skauty jako „takové hodné, nepraktické, okrojované hlupáčky létající po lesích s tablety a telefony“.

⁴⁷ Ipsos, 2019. Junák - český skaut: Názory populace ČR - výzkum veřejného mínění. Praha.

Na to T-Mobile reagoval, že jeho úmyslem nebylo dělat si ze skautů legraci, ale že naopak myšlenky skautingu podporují.⁴⁸

Kvůli této reklamní kampani vznikl mezi Junákem a společností T-Mobile spor, v rámci kterého pak operátor nabídl za reklamu finanční odškodnění. Do hlavního spotu a na další komunikační kanály pak také umístil slogan „Připoj se k opravdovým skautům“ s odkazem na oficiální stránky Junáka.⁴⁹

Velmi častý argument, který se objevoval například pod jednotlivými spoty umístěnými na YouTube kanálu T-Mobile je ten, že se nejedná o reklamu na skauting, nýbrž na služby nabízené operátorem a proto by nemělo tolik záležet na formě, kterou společnost využila. Přesto si myslím, že ani tato sekundární stereotypizace skautské činnosti nebyla správným krokem a jako „legraci“ ji vnímat nedokážu.

4.2 „Kdo si hraje, nehajluje“

V Brně se před čtyřmi lety (1. května 2017) uskutečnila akce s názvem „Kdo si hraje, nehajluje“, v rámci které vyzvali organizátoři občany, aby se zapojili do „zábavné, nenásilné a kreativní prvomájové aktivity“.⁵⁰ Tím chtěli reagovat na tradiční pochod neonacistické skupiny. Pozvánka uváděla i konkrétní nápady: „Připravte si pro nácky divadelní vystoupení, udělejte jim hudební doprovod, zatancujte si s nimi. Zahrajte si na módní policii a zkuste zhodnotit jejich slavnostní outfit. Poměřte s nimi síly ve sportu nebo je trumfněte a vyrobte si lepší transparenty, než budou mít oni. Vyzdobte jim cestu městem nebo je vyprovodte v maskách. Běžte se s nimi třeba líbat pod třešň, hlavně když letos bude zábava.“⁵¹

Během této akce pak vznikla fotografie, kterou později sdílela média světového dosahu, jako je například CNN, The New York Times, The Guardian, nebo Huffington Post.⁵² Do protestní akce se totiž zapojila i šestnáctiletá skautka Lucie „Lála“ Myslíková, která na

⁴⁸ Skauti se cítí poškozeni reklamní kampaní T-Mobile. Operátor se brání. Lidovky.cz. [online]. [cit. 01.05.2021] Dostupné z: http://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/t-mobile-pry-zneuctil-skauty-pozadujii-odskodneni.A131003_134104_ln_zahranici_kys

⁴⁹ T-Mobile pobouřil skauty. Jeho reklamní kampaň je prý zesměšňuje. iDnes.cz. [online]. [cit. 01.05.2021] Dostupné z: <http://www.idnes.cz/mobil/tech-trendy/reklamy-t-mobilu-zesmesnuji-skauty>.

⁵⁰ Kdo si hraje, nehajluje. V Brně se chystá antifasistická prvomájová hra | Radio Wave. *Radio Wave* [online]. Copyright © 1997 [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/kdo-si-hraje-nehajluje-v-brne-se-chysta-antifasisticka-prvomajova-hra-5966186>

⁵¹ tamtéž

⁵² Česká skautka se v Brně postavila průvodu neonacistů. Její fotka obletěla svět - Aktuálně.cz. *Magazín - Aktuálně.cz* [online]. Copyright © [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/ceska-skautka-se-dostala-do-svetovych-medii-diky-jedine-fote/r~8e5acf6a30b911e7b7fa0025900fea04/>

fotografii stojí proti jednomu z rozčilených účastníků pravicového průvodu. V ruce drží ručně vyrobený transparent s nápisem „Vychováme i vaše děti.“. Snímek pořídil Vladimír Čičmanec a sdílel ho na sociálních sítích, odkud se pak fotografie dostala do médií.

Odvahu dotyčné skautky zmínila v twitterovém příspěvku i bývalá ministryně zahraničních věcí Spojených států amerických Madeleine Albrightová.

Kontroverzi však vyvolal další snímek ze stejné akce, na kterém je vidět, že má na sobě Myslíková ponožky se symbolem Good Night White Pride (antifašistické hnutí, které vzniklo v německé hardcore punkové scéně). Sama říká, že se sdělením tohoto hnutí souhlasí, k tomu však dodává: „Přestože v tomto ‚logu‘ je antifašista kopajícího nacistu, je to pro mě pouze symbol. Symboly a hesla jsou důležitá, dokáží rychle předat myšlenku.“⁵³ Kromě toho se mezi skauty také rozběhla diskuse, zda je vhodné, aby se při takových akcích využíval skautský kroj. Skauting je ve svém základu apolitický, a přestože to neznamená, že by svým členům bránil angažovat se v politice, neměl by jako takový být spojován s žádnou stranou, hnutím, či iniciativou.

4.3 Chlapec z pohřbu Jana Palacha

Na snímku z 19. ledna roku 1969, který pořídil dokumentární fotograf Miloň Novotný, je vidět malý chlapec stojící v davu lidí. Zdraví skautským pozdravem – zvednutou pravou rukou se třemi nataženými prsty a palcem překrývajícím malíček. Fotografie je z pohřbu Jana Palacha, a chlapec zdravil právě procházející smuteční průvod. Snímek tehdy otiskla jak česká, tak zahraniční média, a objevil se i na přebalu knihy Jan Palach 69, kterou napsal historik Petr Blažek.⁵⁴

Po padesáti letech od pořízení fotografie se skauti rozhodli chlapce vypátrat a to se jim po několika dnech podařilo. Využili při tom sociální sítě, na které umístili následující výzvu: „Hledá se skaut z fotky! Mnozí skauti a skautky se přišli s Janem Palachem rozloučit s oddílem, jiní s rodinou. Rádi bychom po 50 letech našli tohoto chlapce, vzdávajícího úctu skautským pozdravem. Děkujeme za retweet. #skaut“ Několik tisíc lidí tuto výzvu sdílelo, a právě díky tomu se jim po pár dnech ozvala jak rodina, tak bývalí spolužáci chlapce –

⁵³ Symbol na ponožkách neznamená, že mlátím nácky do hlavy, říká skautka. iDnes.cz. [online]. [cit. 01.05.2021] Dostupné z: http://www.idnes.cz/brno/zpravy/skautka-lucie-myslikova-fotka-demonstrace-brno-extremiste.A170505_112136_brno-zpravy_krut

⁵⁴ Jmenuje se Vladimír. Skauti vypátrali chlapce z ikonického snímku Palachova pohřbu — ČT24 — Česká televize. ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize [online]. Copyright © [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2708894-jmenuje-se-vladimir-skauti-vypatrali-chlapce-z-ikonického-snimku-palachova-pohrbu>

pana Vladimíra.⁵⁵

Ten sice nestál o velkou publicitu, nicméně souhlasil s poskytnutím rozhovoru skautům. V něm vzpomíná jak na Palachův pohřeb, tak i na své dětství ve skautu.

„Šli jsme na ten pohřeb tak nějak automaticky, táta ani jinak nedal. Mezi Rudolfinem a Právnickou fakultou je taková ulička, u Židovského hřbitova, stáli jsme tam dlouhou dobu a najednou se smuteční průvod objevil zpoza rohu a šel směrem k nám. V jeho čele nesl nějaký student státní vlajku a já jako správný skaut musel pozdravit. A pak jsem zdravil ještě dlouho, protože než ten průvod prošel, to trvalo, to byla samá státní vlajka. Toho studenta s vlajkou vidím v podstatě před očima pořád, když vyšel zpoza toho rohu, bylo to pro mě něco monumentálního. Zbytek toho průvodu se mi ve vzpomínkách ztrácí.“⁵⁶

4.4 Shrnutí

Příkladů, ve kterých se skauting objevuje v médiích, by se zajisté dalo najít mnoho. Každoroční rozdávání Betlémského světla se objevuje ve většině velkých médií (Novinky.cz, iDnes.cz, Aktuálně, Lidovky.cz...). Stejně tak i úmrtí chemika a skauta Jindry Hojera († 22. 12. 2020), kterého Jaroslav Foglar využil jako předlohu pro stejnojmennou postavu seriálu Rychlé Šípy, bylo ke konci roku 2020 silně medializováno. Stejně pozornosti se však dostalo i kauzám, které vrhají na skauting špatné světlo. Takovou kauzou bylo například zneužívání dětí dvěma skautskými vedoucími z Ústeckého kraje.⁵⁷ Jejich činy vyvolaly pohoršení jak mezi skauty, tak mezi nezúčastněnými konzumenty médií. Je ovšem důležité si uvědomit, že spojitost se skautingem je sice nešťastná, ale také pouze náhodná. Sami skauti se k takovým případům staví možná ještě ostřeji než „neskauti“.

⁵⁵ Našli ho. Skauti už vědí, kdo je chlapec ze slavné fotografie, na které se loučí s Palachem | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. Copyright © 1997 [cit. 02.05.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/skauty-palach-pohreb-snimek-gesto_1901161330_och Generovat další

⁵⁶ Dědo, oni tě hledají! Navštívili jsme skauta zdravícího na pohřbu Jana Palacha | skaut.cz. *Úvod* | *skaut.cz* [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.05.2021]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/dedo-oni-te-hledaji/>

⁵⁷ Skautský vedoucí odsouzený za zneužívání dětí chce předčasně z vězení - Novinky.cz. *Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. Copyright © 2003 [cit. 02.05.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/clanek/skautsky-vedouci-odsouzeny-za-zneuzivani-deti-chce-predcasne-z-vezeni-40280117>

Závěr

Tato práce ukazuje skauting z několika různých úhlů. Celé hnutí můžeme díky bohaté historii pokládat již za tradiční součást volnočasových aktivit. Prostřednictvím mezinárodních či dokonce světových setkávání nabízí skauting možnost poznávat nové země a kultury a navazovat vztahy se skauty z jiných zemí. Jeho hlavní myšlenky dokazují, že stojí na pevných základech a přesto, že se od doby vzniku mnohé změnilo, dají se původní ideje aplikovat i v současné době. Hodnoty jako „svoboda“, „pravdomluvnost“ a „ochrana přírody“ působí stále stejně aktuálně, jako před sto lety. Pouze jejich uplatňování v jednotlivých aktivitách se může lišit.

O aktuálnosti skautského hnutí svědčí i náplň vycházejících časopisů. Články v nich často pojednávají o novinkách z nejrůznějších zájmových oblastí, časopisy pro starší nabízejí obsah zaměřený na pedagogiku či osobní rozvoj.

Tři vybrané kauzy ze skautského prostředí jsou důkazem, že i pro média s velkým dosahem je skauting tématem, o kterém stojí za to psát. Právě i díky medializaci se mohou skautské oddíly dále rozrůstat.

Všechny aspekty skautingu zmíněné v této práci by měly být patrné i z praktické části. Fotografie ukazují fungování skautského oddílu během letního tábora. Učení se jeden od druhého, pohyb v přírodě, sport, hry, kreativní činnost, práce, pomoc druhým. Díky kombinaci všech těchto dílčích částí je skauting nejen zábavný, ale i prospěšný.

Summary

This thesis shows Scouting from several different angles. Thanks to its rich history, the whole movement can be considered a traditional part of leisure activities. Through international or even global meetings, Scouting offers the opportunity to get to know new countries and cultures and establish relationships with scouts from other countries.

Its main ideas prove that the Scouting movement was based on solid foundations, and although much has changed since its inception, the original ideas can still be applied today. Values such as "freedom" "truthfulness" and "nature conservation" are still as relevant as they were a hundred years ago. Only their application in individual activities may differ.

The magazines also testify to the topicality of the scout movement. Articles often deal with

news from various areas of interest, magazines for the elderly offer topics focused on pedagogy or personal development.

Three selected cases from the scout environment are proof that even for high-impact media, Scouting is a topic worth writing about. Thanks to media coverage, scout units can continue to grow.

All aspects of Scouting mentioned in this work should be evident from the practical part. The photos show how the scout unit functions during the summer camp. Learning from each other, movement in nature, sports, games, creative activities, work, helping others. Thanks to the combination of all these parts, Scouting is not only fun but also beneficial.

Použitá literatura

Historie skautingu: cestou k pramenům. 2. upr. vyd. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 1999. Vůdcovská zkouška. ISBN 80-86109-27-5.

Ipsos, 2019. Junák - český skaut: Názory populace ČR - výzkum veřejného mínění. Praha.

SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes.mládeže na základě systému sira R.Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění četných odborníků*. 3.nezm.vyd.podle 1.vyd.v r.1912. Praha: Merkur, 1991. ISBN 80-7032-001-X.

ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. Praha: Junák - TDC, 2012. ISBN 978-80-86825-72-4.

VALLORY I SUBIRÀ, Eduard. *Světový skauting: výchova ke globálnímu občanství*. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2016. ISBN 978-80-7501-097-1.

Internetové zdroje

Ben Já Mina. 5.. Praha: Junák - český skaut, Tiskové a distribuční centrum, 2021. ISSN 2355-4476. Dostupné také z: <https://casopisy.skaut.cz/benamina/1036>

Česká skautka se v Brně postavila průvodu neonacistů. Její fotka obletěla svět - Aktuálně.cz. *Magazín - Aktuálně.cz* [online]. Copyright © [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/ceska-skautka-se-dostala-do-svetovych-medii-diky-jedine-fotc/r~8e5acf6a30b911e7b7fa0025900fea04/>

Dědo, oni tě hledají! Navštívili jsme skauta zdravícího na pohřbu Jana Palacha | skaut.cz. *Úvod | skaut.cz* [online]. Copyright © 2021 [cit. 02.05.2021]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/dedo-oni-te-hledaji/>

Jak se měnil název časopisu – SKAUTSKÝ SVĚT – 44.ročník – Staré časopisy pro děti a mládež v souvislostech. *Staré časopisy pro děti a mládež v souvislostech – o starých dětských a mládežnických časopisech v souvislostech a projektu jejich digitalizace* [online]. Copyright © 2021 [cit. 24.04.2021]. Dostupné z: <https://www.detske-casopisy.cz/jak-se-menil-nazev-casopisu-skautsky-svet-44-rocnik/>

Jmenuje se Vladimír. Skauti vypátrali chlapce z ikonického snímku Palachova pohřbu — ČT24 — Česká televize. *ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2708894-jmenuje-se-vladimir-skauti-vypatrali-chlapce-z-ikonickeho-snimku-palachova-pohrbu>

Kdo si hraje, nehajluje. V Brně se chystá antifašistická prvomájová hra | Radio Wave. *Radio Wave* [online]. Copyright © 1997 [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/kdo-si-hraje-nehajluje-v-brne-se-chysta-antifasisticka-prvomajova-hra-5966186>

Letecký skauting. *Letecký skauting* [online]. Dostupné z: <https://letecky.skauting.cz>

Našli ho. Skauti už vědí, kdo je chlapec ze slavné fotografie, na které se loučí s Palachem | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. Copyright © 1997 [cit. 02.05.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/skauty-palach-pohreb-snimek-gesto_1901161330_och

Poradní svitek | Scriptum.cz. *Scriptum (lat. písmo)* | *Scriptum.cz* [online]. [cit. 23.04.2021] Dostupné z: <http://scriptum.cz/cs/periodika/poradni-svitek>

Reklama T-Mobilu prý zesměšňuje skauty. Jde jim jen o peníze, brání se operátor | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. *iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy* [online]. Copyright © 1997 [cit. 01.05.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/reklama-t-mobilu-pry-zesmesnuje-skauty-jde-jim-jen-o-penize-brani-se-operator_201310031730_mskalicky

Skauti se cítí poškozeni reklamní kampaní T-Mobile. Operátor se brání. Lidovky.cz. [online]. [cit. 01.05.2021] Dostupné z: http://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/t-mobile-pry-zneuutil-skauty-pozadujii-odškodneni.A131003_134104_ln_zahranici_kys

Skauting pro všechny | Příležitost pro každého [online]. Copyright ©e [cit. 24.04.2021]. Dostupné z: https://spv.skauting.cz/wp-content/uploads/2012/05/Sondy-do-Skautského-světa-výsledky_final.pdf

Skautský vedoucí odsouzený za zneužívání dětí chce předčasné z vězení - Novinky.cz. *Novinky.cz – nejčtenější zprávy na českém internetu* [online]. Copyright © 2003 [cit. 02.05.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/clanek/skautsky-vedouci-odsouzeny-za-zneuzivani-deti-chce-predcasne-z-vezeni-40280117>

Stopa | Scriptum.cz. *Scriptum (lat. písmo)* | *Scriptum.cz* [online]. [cit. 23.04.2021] Dostupné z: <http://scriptum.cz/cs/periodika/stopa>

Symbol na ponožkách neznamená, že mlátím nácky do hlavy, říká skautka. iDnes.cz. [online]. [cit. 01.05.2021] Dostupné z: http://www.idnes.cz/brno/zpravy/skautka-lucie-myslikova-fotka-demonstrace-brno-extremiste.A170505_112136_brno-zpravy_krut

Témata - Časopis Skauting. *Úvod - Časopis Skauting* [online]. [cit. 24.4.2021]. Dostupné z: <https://casopis.skauting.cz/temata>

T-Mobile pobouřil skauty. Jeho reklamní kampaň je prý zesměšňuje. iDnes.cz. [online]. [cit. 01.05.2021] Dostupné z: <http://www.idnes.cz/mobil/tech-trendy/reklamy-t-mobilu-zesmesnuji-skauty>.

Unikátní mohyla Ivančena se bortí. Junák chystá velkou přestavbu — Zprávy — Zpravodajství Ostrava — Česká televize. [online]. Copyright © 1996 [cit. 23.04.2021]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostrava/zpravy/223530-unikatni-mohyla-ivancena-se-borti-junak-chysta-velkou-prestavbu/>

Diplomové práce:

BEČANOVÁ, Veronika. *Skautská výchovná metoda a její vliv na mravní výchovu dětí a mladistvých*. 2016. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Nováková, Daniela.

PETR, Damián. *Výchova a vzdělávání v organizaci Junák-český skaut, po roce 1989*. 2019. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra pedagogiky. Vedoucí práce Strouhal, Martin.

Teze bakalářské práce

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze praktické BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Alžběta Pecháčková	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2018/2019	
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika/prezenční	
Název praktické a teoretické části bakalářské práce v češtině: Skautský rok ve fotografii	
Název praktické a teoretické části bakalářské práce v angličtině: A year in scout in photography	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve po dvou semestrech</u> od schválení tezi) LS 2020/2021	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): (fotokniha, televizní/rozhlasový dokument, esej, soubor textů etc.) V teoretické části mé bakalářské práce se budu zabývat stručným shrnutím historie skautingu zejména v České republice, hlavními myšlenkami a hodnotami tohoto hnutí. Budu klást důraz na výchovnou stránku skautingu a to, jak všestranně rozvíjí děti a mládež. Kromě toho představím v současnosti vycházející, ale i některé ze zaniklých skautských časopisů a jejich charakteristiku. V praktické části je mým cílem vytvořit soubornou fotoknihu dokumentující činnost plzeňského oddílu (53. oddíl Šedá střelka) a doložit tak všestrannost podrobněji popsanou v teoretické části. Zaměřím se na fungování oddílu během roku a na jednotlivá setkání či výpravy. Z nich především na letní tábor, který je vrcholem celého roku a ze všech akcí je bezpochyby nejbohatší na možnosti předvedení <u>jednotlivých aspektů skautingu</u> .	
Předpokládaná struktura teoretické práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod – vymezení tématu 2. Teoretická část <ol style="list-style-type: none"> a. Stručná historie skautingu b. Hlavní myšlenky a hodnoty hnutí (důraz na výchovu) c. Skautské časopisy 3. Praktická část – soubor fotografií 4. Závěr 	
Druh praktické práce/předpokládaná podoba: Soubor fotografií – fotokniha	
Vymezení zpracovávaného materiálu: Fotografie budu shromažďovat během celého roku. Z nich posléze udělám reprezentativní výběr tak, aby bylo poznat, jak skautský oddíl funguje během školního roku. Závěrem praktické části by měly být fotografie z letního tábora, jakožto <u>nejdelší a nejdůležitější akce</u> pro celý oddíl.	
Postup (metodologie v teoretické části a technika v praktické části práce) při zpracování materiálu: Pomocí nastudované literatury ve zkratce přiblížím historii skautského hnutí a jeho hlavní ideje. Fotografie pomohou k dotvoření obrázku o fungování skautských oddílů v dnešní době a jejich vlivu na výchovu dětí a mládeže. Budu se snažit zachytit momenty vystupující pravou podstatu hnutí, bez jakékoliv stylizace. Fotit budu na digitální fotoaparát a výběr snímků pak seřadím do souborné fotoknihy.	

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

BERGER, John, Sven BLOMBERG, Chris FOX, Michael DIBB a Richard HOLLIS. *Způsoby vidění.* V Praze: Labyrint, 2016. Labyrint fresh eye. ISBN 978-80-87260-78-4.

Kniha sestává ze sedmi esejů, z nichž čtyři kombinují text a obrazový materiál, zatímco zbylé tři jsou pouze obrazového charakteru. Titul vznikl převážně na základě stejnojmenné televizní série od BBC, ve které John Berger kritizuje umění a způsob, jakým na něj nahlížíme. Dalšími autory esejů jsou Sven Blomberg, Chris Fox, Michael Dibb a Richard Hollis. Kniha vyšla v roce 1972.

SVOJSÍK, Antonín Benjamin. *Základy junáctví: Návod pro výchovu čes.mládeže na základě systému sira R.Baden-Powella "Scouting" a za laskavého přispění četných odborníků.* 3.nezm.vyd.podle 1.vyd.v r.1912. Praha: Merkur, 1991. ISBN 80-7032-001-X.

Dlouhou dobu jediná kniha pro skautské vedoucí obsahující metodiku a rady k vedení a výchově dětí. Dodnes je hojně využívána i přesto, že některé myšlenky se mohou zdát zastaralé a v dnešní době již nepoužitelné. Hlavní ideje zůstávají platné i po sto letech od napsání.

BŘICHÁČEK, Václav. *Skautskou stezkou: [základní příručka pro skauty a skautky.* Ilustroval Irena TREFILOVÁ. Praha: Junák – svaz skautů a skautek České republiky, 1998. ISBN 80-86109-07-0.

Obsáhlá kniha nabízí čtenářům informace, návody a praktické rady k jednotlivým částem běžného skautského programu – táboření, první pomoc, příroda, sport atd. Kromě jednotlivých oborů se krátce zabývá také dějinami českého státu, a to v kapitole občanství.

BADEN-POWELL OF GILWELL, Robert Stephenson Smyth Baden-Powell. *Skauting pro chlapce.* Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2007. ISBN 978-80-86825-21-2.

První kniha o skautském hnutí, vyšla v roce 1908, autorem je zakladatel skautského hnutí. Má formát příručky, která se opírá o zkušenosti autora z druhé burské války a prvním táboře pro chlapce, který se konal na ostrově Brownsea v Anglii.

MIRZOEFF, Nicholas. *Jak vidět svět.* Přeložil Andrea PRŮCHOVÁ HRŮZOVÁ, přeložil Jan J. ŠKROB. Praha: ArtMap, 2018. ISBN 978-80-906599-5-7.

Autorem je britský teoretik kultury a umění, který v této knize vysvětluje, jak se máme v současném obrazovém světě 21. století orientovat, a jak máme kriticky přemýšlet o obrazech, tvořit je a interpretovat.

CAPLE, Helen. *Photojournalism: a social semiotic approach.* Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2013. ISBN: 978-1-137-31490-1.

Tato kniha zkoumá a rozebírá roli fotografů jak v tištěném denním tisku, tak v online zpravodajství. Ukazuje vztah mezi fotografií a textem, analyzuje možnosti různých významů a ilustruje je pomocí skutečných příběhů.

GOOD, Jennifer a Paul LOWE. *Understanding photojournalism.* New York, NY, USA: Bloomsbury Academic, 2017. ISBN 978-1-4725-9490-7.

Kniha se zabývá jak teorií, tak praxí ve fotožurnalismu. Nabízí přehled historického vývoje této profese, ale také ukazuje současnou situaci – obsahuje zásadní otázky a problémy, kterým dnes čelí nejen fotoreportéři, ale například i obrazoví editoři. Pomocí konkrétních případů usnadňuje pochopení dané problematiky.

RITCHIN, Fred. *Snímání rámu: fotožurnalismus, občan, dokument.* Přeložil Eva KLIMENTOVÁ. Praha: Karolinum, 2019. Vizuální kultura. ISBN 978-80-246-3989-5.

Autorova již třetí kniha na toto téma – vzhledem k proměně médií, současnému společensko-politickému klimatu a neuvěřitelně širokému poli dostupných fotografií z nejrůznějších zdrojů se

Ritchin zabývá myšlenkou, jaké možnosti v současné době fotožurnalismus má, mají-li snímky i nadále ovlivňovat naše přemýšlení a obecně přístup ke světu.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Pohled na současnou technoscénu prostřednictvím fotografického dokumentu / Karolína Fialová / FSV UK / bakalářská práce

Komunity ve fotografii / Kristýna Macháčková / FSV UK / bakalářská práce

Život transgender komunity v Praze ve fotografii / Tereza Kopelentová / FSV UK / bakalářská práce

Taneční: mláďi v pohybu / Aneta Zámečníková / FSV UK / bakalářská práce

Skautská výchovná metoda a její vliv na mravní výchovu dětí a mladistvých / Veronika Bečanová / PedF UK / bakalářská práce

Výchova a vzdělávání v organizaci Junák – český skaut, po roce 1989 / Damián Petr / FF UK / bakalářská práce

Skauting v postmoderní době / Ondřej Vanke / FF UK / rigorózní práce

Datum / Podpis studenta/ky

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případně doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

.....

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

